

[Indenrigsministeren.]

mel Vané møder op med hvert Efteraar, mødte han ganske vist ogsaa med i Samlingen 1927—28, men det ærede Medlem vil jo nok erindre, at han ikke fik sit Forslag vedtaget. Derimod blev der aabnet Adgang for Kommunerne til at forhøje de Beløb, som for Halvaaret 1927—28 var stillet til deres fri Raadighed, med indtil $\frac{1}{3}$; det var jo med særligt Henblik paa Muligheden af at yde Brændselshjælp, og Forslaget begrundedes ved, at man ikke i første Halvaar af Lovens Gyldighedstid, som var Vinterhalvaaret, havde faaet den samme Adgang til at forberede sig paa Brændselshjælp, som ellers normalt vilde kunne gives ved en forsigtig Administration af de til Raadighed stillede Beløb i de fremtidige Sommerhalvaar. Derfor var ogsaa det Cirkulære, som udgik fra Ministeriet, et nøje Udtryk for den Opfattelse, som Flertallet her paa Rigsdagen, ja alle Medlemmer af Rigsdagen, den Gang nærede, og som var det Grundlag, hvorpaa den lille Tillægslov hvilede, der gennemførtes i forrige Rigsdagssamling. Nu viser det sig, efter at vi har faaet Regnskaberne ind i Ministeriet for Anvendelsen af Tillægsloven, at de giver et ganske tydeligt Fingerpeg om, hvorledes de personlige Tillæg har slaaet til ogsaa i Landkommunerne. Det viser sig nemlig af de fremlagte til Ministeriet indgaaede Regnskaber, at Loven af 22. Oktober 1927 i meget begrænset Grad har været anvendt omkring i Landets Kommuner. Den har været bragt til Anvendelse i København og paa Frederiksberg, i 59 af Landets 79 Købstadkommuner, i 2 af de 5 Flækker og i 547 af Landets 1282 Landkommuner, altsaa ikke en Gang i Halvdelen af Landkommunerne. Det synes derfor en lille Smule besynderligt, at det ærede Medlem her møder op paa Forslagsstillernes Vegne som Advokat for de neddannede Landkommuner. Denne Nød er dog altsaa ikke af anden Beskaffenhed, end at ikke en Gang Halvdelen af de Landkommuner, som man gav Adgang til at udnytte den midlertidige Lov af 22. Oktober 1927, har benyttet denne. Der er nogle Amter, hvor mange Landkommuner har brugt Loven; det gælder f. Eks. i Præstø Amt, hvor 43 Kommuner af 72 har brugt den, i Maribo Amt, hvor 52 Kommuner af 67 har brugt den, i Randers Amt, hvor 46 af 75 har brugt den, og i Vejle Amt, hvor 44 af 69 har brugt den. Men omvendt har Loven været brugt meget lidt paa Bornholm, kun i 5 af Bornholms 15 Kommuner; i Odense Amtsrads-kreds har den

været anvendt i 9 af 54 Kommuner, i Assens Amtsrads-kreds i 8 af 31, i Hjørring Amt i 2 af 55 og i de sønderjydske Amter saa godt som slet ikke. Og de Beløb, der er anvendt, er meget smaa, kommer langt fra i de forskellige Kommuner op til det, der var stillet til Disposition. Derfor viser det sig ogsaa, at det Statstilskud paa 200 000 Kr., som var budgetteret, langt fra er blevet brugt; man kommer ikke over ca. Halvdelen; et Beløb af ca. 100 000 Kr., i Stedet for 200 000 Kr., vil blive Statens Andel.

Og for at faa en Forestilling om, hvad de rundt om i de forskellige Kommuner anvendte Beløb har haft at betyde for den enkelte Aldersrentenyder — de ærede Forslagsstillere, navnlig det ærede Medlem Hr. Holger Larsen, naar han har fremført tidligere Aars Brændselsforslag her paa Rigsdagen, plejer jo at give det Udseende af, at disse Forslags Vedtagelse er en tvingende Nødvendighed, ellers skal de gamle sidde ved de kolde Kakkelovne — al den Lyrik, som i den Forbindelse kan udfoldes, er det ærede Medlem Hr. Holger Larsen en fuldstændig Virtuos i — saa skal jeg nævne, at af de Beløb, vi stillede til Disposition i Fjor, har der i Gennemsnit pr. Rentenyder været ydet i København 3 Kr. 75 Ø.; altsaa Aldersrentenydere i København med fra 800 til 1 400 Kr. i Aldersrente har faaet denne forhøjet med 3 Kr. 75 Ø. Saa meget er der anvendt pr. Aldersrentenyder af det, der var stillet til Disposition, og derigennem har altsaa det ærede Medlem formentlig ogsaa efter sin Opfattelse paa aldeles afgørende Maade forbedret Aldersrentenyderens Kaar. Jeg tror, ærede Medlemmer vil faa en Forestilling om, hvor det hører hjemme, som i denne Sag Aar ud og Aar ind præsteres i den høje Rigsdag fra Socialdemokratiets Side og nu altsaa med Bistand ogsaa fra det radikale Venstre.

I Købstæderne og i de Landkommuner, der har brugt Loven, er der ydet pr. Aldersrentenyder 3 Kr. 50 Ø., et Beløb, hvis Virkning for den enkelte Aldersrentenyder maa karakteriseres ganske paa samme Maade, som jeg gjorde det for Københavns Vedkommende. Jeg staar her med en Opgørelse omfattende samtlige Landets Købstæder og Landkommunerne i de forskellige Amter, hvoraf det ganske klart vil fremgaa, hvor ringe Betydning det Forslag har, som vi i Fjor gennemførte, og derfor burde de Herre ogsaa, inden de nu kommer med Krav om mere omfattende Ændringer, hvad § 6 i Aldersrenteloven angaar, have afventet den Undersøgelse, som i denne Sag er i fuld